

**Załącznik nr do SIWZ
Kn.271.2.2018**

Istotne postanowienia umowy
Zawarta w dniu ..... 2018 r. w Siemiatyczach pomiędzy:

Miastem Siemiatycze z siedzibą w Siemiatyczach, ul. Pałacowa 2, 17-300 Siemiatycze, zwanym dalej „Zamawiającym”, reprezentowanym przez:
Burmistrza Miasta Siemiatycze – mgr Piotra Siniakowicza
przy kontrasygnacie:
Skarbnika Miasta Siemiatycze – mgr Elżbiety Boguszewskiej
a

.....
zwanym dalej „WYKONAWCĄ”,
wybrany w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych na podst. art. 39 (t. j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1579 z późn. zm.)
o następującej treści:

**§ 1
PRZEDMIOT UMOWY**

1. ZAMAWIAJĄCY powierza, a WYKONAWCA przyjmuje do wykonania zadanie inwestycyjne pod nazwą „Budowa krytej pływalni sportowo-rekreacyjnej w ramach Międzynarodowego Centrum Edukacji Ekologicznej Wschód-Zachód w Siemiatyczach” (przedmiot zamówienia). Realizacja zadania polegać będzie w szczególności na budowie hali basenu, częściowej rozbiórce i przebudowie zaplecza hali widowiskowo-sportowej oraz przebudowie budynku szkolnego Gimnazjum Publicznego Nr 1, przy ul. Świętojańskiej 25 wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i drogową.
2. Przedmiot zamówienia obejmuje w szczególności:
  - 1) przygotowanie terenu inwestycji,
  - 2) budowę obiektu kubaturowego, wraz z częściową rozbiórką i przebudową istniejącego obiektu hali widowiskowo-sportowej,
  - 3) budowę i przebudowę instalacji wewnętrznych i zewnętrznych, przyłączy, w tym:
    - a) instalacje elektryczne:
      - wewnętrzne i zewnętrzne linie zasilające,
      - instalacja oświetlenia ogólnego i ewakuacyjnego oraz oświetlenie zewnętrzne terenu,
      - instalacja gniazd wtyczkowych 230 V, 400 V oraz zasilanie dźwigu osobowego,
      - instalacja przeciwprzepięciowa,
      - instalacja wyrównawcza główna i lokalna,
      - ochrona odgromowa obiektu - instalacja odgromowa - uziom otokowy,
      - ochrona przeciwporażeniowa,
      - kompensacja mocy biernej indukcyjnej,
    - b) instalacja wodociągowa, C.W.U. i kanalizacji,
    - c) źródło ciepła i chłodu pasywnego,
    - d) gruntowy wymiennik ciepła (GWC),
    - e) instalacje grzewcze,
    - f) instalacja chłodu pasywnego,
    - g) instalacja chłodzenia hali widowiskowo-sportowej,
    - h) instalacja gazu,
    - i) instalacja freonowa,
    - j) wentylacja,
    - k) instalacja fotowoltaiczna,
    - l) instalacje niskoprądowe,
    - m) instalacja okablowania strukturalnego,

- n) instalacja systemu bezpieczeństwa,
  - o) system telewizji CCTV, monitoringu IP,
  - p) system nagłośnienia,
  - q) technologia uzdatniania wody basenowej,
  - r) odzysk ciepła ze ścieków,
  - s) instalacja oddymiania,
  - t) system ESOK Zintegrowany System Obsługi Klienta dla krytej pływalni w Siemiatyczach,
  - u) system BMS – monitorowanie i sterowanie instalacji,
- 4) wykonanie zagospodarowania terenu.
3. Przedmiot zamówienia należy wykonać zgodnie z:
- 1) dokumentacją projektową,
  - 2) przedmiarem robót,
  - 3) Specyfikacją Techniczną Wykonania i Odbioru Robót, zwaną w dalszej treści umowy STWiOR,
  - 4) Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia SIWZ,
4. W przypadku rozbieżności pomiędzy poszczególnymi elementami opisu przedmiotu zamówienia, wymienionymi w ust. 3:
- 1) pierwszeństwo mają zawsze projekty budowlane i wykonawcze tj. dokumentacja projektowa (a w ich ramach projekt budowlany), jeżeli rozbieżność ich dotyczy;
  - 2) pierwszeństwo ma Specyfikacja Techniczna Wykonania i Odbioru Robót (STWiOR), w zakresie, w jakim rozbieżność nie dotyczy dokumentacji projektowej (tj. projektów budowlanego i wykonawczego).
5. Wszystkie roboty wchodzące w zakres przedmiotu zamówienia należy wykonać zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz z zasadami sztuki budowlanej, stosować materiały i wyroby budowlane zgodne z obowiązującymi normami i posiadające ważne atesty i aprobaty dopuszczające do stosowania przez Instytut Techniki Budowlanej. Szczegółowy zakres robót określa dokumentacja projektowa oraz specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych.
6. Materiały stosowane przez WYKONAWCĘ podczas realizacji przedmiotu umowy powinny być fabrycznie nowe i odpowiadać, co do jakości, wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332; z póź. zm.) oraz jakościowym i gatunkowym wymaganiom określonym w opisie przedmiotu zamówienia oraz dokumentacji projektowej i specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych.
7. Wszelkie odpady, materiały powstałe w procesie budowy pozostają w dyspozycji WYKONAWCY.
8. WYKONAWCA jest zobowiązany powiadomić o rozpoczęciu budowy odpowiednie służby i instytucje (np.: zarządcę drogi) odnośnie wymaganych nadzorów technicznych i zezwoleń (np. nadzór nad regulacją urządzeń wod-kan. przez PK, sieci ciepłowniczych, gazowych, energetycznych, telekomunikacyjnych, zajęcie pasa drogowego).
9. Wykonawca zobowiązany jest do zachowania najwyższej staranności przy zabezpieczaniu miejsca robót - ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa małoletnich. Prace będące przedmiotem zamówienia, częściowo będą wykonywane na czynnym obiekcie, w związku z tym Wykonawca zobowiązany jest do zachowania najwyższej staranności przy zabezpieczaniu miejsca robót. Prace budowlane muszą zostać skoordynowane w sposób zapewniający bezkolizyjną pracę gimnazjum oraz hali.
10. Zmiany zakresu robót wymagają pisemnej zgody stron pod rygorem nieważności.
11. Wykonawca zobowiązany jest oddać Zamawiającemu w pełni funkcjonalny przedmiot umowy w terminach przewidzianych niniejszą umową.

§2

WYNAGRODZENIE

1. Za wykonanie przedmiotu umowy określonego w §1, ustala się łączne wynagrodzenie ryczałtowe WYKONAWCY, wynikające z formularza ofertowego WYKONAWCY stanowiącego integralną

część umowy, w wysokości .....zł brutto (słownie:.....), w tym obowiązujący podatek VAT.

2. Wynagrodzenie ryczałtowe WYKONAWCY obejmuje wszystkie elementy ujęte w przedmiarze robót, dokumentacji projektowej, STWiOR i SIWZ oraz oddanie Zamawiającemu w pełni funkcjonalnego przedmiotu umowy wraz z wykonaniem wszelkich czynności zmierzających do uzyskania ostatecznej, prawomocnej i bezwarunkowej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie.
3. WYKONAWCA oświadcza, że zakres przedmiotu umowy jest mu znany i nie budzi wątpliwości, a ponadto wyklucza możliwość powoływania się na niezrozumienie zakresu oraz treści przedmiotu umowy, jako podstawy roszczeń o zwiększenie wynagrodzenia oraz potwierdza, że nie będzie żądał podwyższenia wynagrodzenia w razie złego oszacowania rozmiaru lub kosztów prac.
4. Podstawą do rozliczenia końcowego przedmiotu umowy oraz wystawienia faktury końcowej będzie wystawiony przez kierownika budowy i potwierdzony przez inspektora nadzoru protokół odbioru przedmiotu zamówienia zatwierdzony przez ZAMAWIAJĄCEGO oraz ostateczna, prawomocna bezwarunkowa decyzja pozwalająca na użytkowanie przedmiotu umowy.
5. WYKONAWCA wystawi faktury częściowe i fakturę końcową za realizację przedmiotu zamówienia wolnego od wad i usterek. ZAMAWIAJĄCY dokona zapłaty wynagrodzenia w terminie 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury VAT na rachunek bankowy WYKONAWCY w banku ..... o numerze .....
6. Faktury będą wystawiane na: Miasto Siemiatycze z siedzibą przy ul. Pałacowej 2, 17-300 Siemiatycze, numer NIP: 544 15 37 192 i REGON: 050658953
7. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 obejmuje wszystkie koszty związane z wykonaniem przedmiotu umowy i odbiorem, a w szczególności:
  - 1) roboty określone projektem budowlanym, projektem wykonawczym, specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót, przedmiarami robót (pełniącymi funkcję pomocniczą) oraz przepisami obowiązującymi w tym zakresie,
  - 2) roboty nieobjęte powyższą dokumentacją, a konieczne do wykonania przedmiotu umowy z uwagi na zastosowane technologie, normy i przepisy techniczne,
  - 3) koszt sporządzenia Planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia,
  - 4) koszty robót przygotowawczych (zagospodarowania placu budowy i utrzymania zaplecza budowy, oznakowania placu budowy),
  - 5) koszty uzgodnień, odbiorów, włączeń i wyłączeń sieci w celu wykonania robót budowlanych,
  - 6) koszty związane z obsługą geodezyjną i inwentaryzacją powykonawczą,
  - 7) koszty wszystkich niezbędnych pomiarów i badań,
  - 8) koszty związane z zajęciem chodnika, pasa drogowego i innych terenów na cele budowy oraz koszty tymczasowej organizacji ruchu w czasie realizacji robót,
  - 9) koszty badań, prób i rozruchów,
  - 10) koszty związane z ochroną i zabezpieczeniem robót i przedmiotu umowy, także w trakcie jego wykonywania oraz koszty związane z korzystaniem z mediów i zagospodarowaniem powstających odpadów,
  - 11) koszty utrzymania obiektu (przedmiotu zamówienia) do chwili uzyskania ostatecznej, prawomocnej, bezwarunkowej decyzji pozwolenia na użytkowanie.
  - 12) wszystkie inne, niewymienione wyżej ogólne koszty budowy, które mogą wystąpić w związku z wykonywaniem robót budowlanych i umowy.
8. Pierwsza wypłata wynagrodzenia nastąpi nie wcześniej niż po wykonaniu robót, których wartość przekroczy 15% kwoty wynagrodzenia określonego w ust.1.
9. Rozliczenie za kolejne wykonane i zakończone elementy (etapy) prac, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 2 umowy odbywać się będzie fakturami częściowymi wystawionymi nie częściej niż raz na trzy miesiące, przy uwzględnieniu jednolitego rzeczowo – finansowego harmonogramu realizacji robót, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 umowy, oraz fakturą końcową wystawioną po odbiorze końcowym robót. Wartość faktury końcowej nie może być wyższa niż 10% wynagrodzenia określonego w ust. 1.
10. Wystawienie i zapłata faktury końcowej nastąpi wyłącznie po spełnieniu przez WYKONAWCĘ wszystkich warunków przedstawionych w umowie.

11. ZAMAWIAJĄCY zapłaci WYKONAWCY ustawowe odsetki za opóźnienie w przypadku zwłoki w uregulowaniu należności, o których mowa w ust. 1.
12. Wynagrodzenie brutto wskazane w ust. 1 zostanie dostosowane w przypadku zmiany stawki podatku VAT ustalonej przez ustawodawcę, przy czym zmiana będzie obejmować wyłącznie część wynagrodzenia za roboty budowlane, których w dniu zmiany stawki podatku VAT jeszcze nie wykonano.

§ 3. TERMINY REALIZACJI

Termin realizacji robót budowlanych

1. Termin wykonania przedmiotu umowy wraz z uzyskaniem ostatecznej, prawomocnej, bezwarunkowej decyzji pozwolenia na użytkowanie, ustala się na 12.12.2019 r.
2. Przekazanie dokumentacji projektowej nastąpi w dniu podpisania umowy.
3. WYKONAWCA oświadcza, iż dokonał weryfikacji aktualności, prawidłowości i kompletności dokumentacji projektowo-budowlanej oraz wykonawczej i nie zgłasza żadnych wad lub uwag.
4. Termin protokolarnego przekazania terenu budowy i wprowadzenia WYKONAWCY na budowę wyznaczy ZAMAWIAJĄCY, informując o tym WYKONAWCĘ na 3 dni przed planowanym terminem wprowadzenia, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.
5. Protokolarne przekazanie obiektu przez WYKONAWCĘ nastąpi dopiero po uzyskaniu przez ZAMAWIAJĄCEGO ostatecznej, prawomocnej bezwarunkowej decyzji pozwolenia na użytkowanie.
6. ZAMAWIAJĄCY wystąpi z wnioskiem do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego o pozwolenie na użytkowanie budynku, niezwłocznie po otrzymaniu od WYKONAWCY wszystkich, zgodnych z przepisami dokumentów, niezbędnych do uzyskania pozwolenia na użytkowanie.

§ 4. DALsze OBOWIĄZKI WYKONAWCY

1. WYKONAWCA zobowiązany jest również do:
  - 1) przejęcia terenu budowy od ZAMAWIAJĄCEGO w celu organizacji zaplecza budowy,
  - 2) opracowania i uzgodnienia z ZAMAWIAJĄCYM – nie później niż w terminie 10 dni od zawarcia umowy - wykazu scalonych elementów prac z wykazem cen ryczałtowych dla poszczególnych elementów (etapów) prac, z uwzględnieniem kolejności ich realizacji, w sposób umożliwiający dokonywanie płatności częściowych za zakończone elementy,
  - 3) opracowania i uzgodnienie z ZAMAWIAJĄCYM jednolitego rzeczowo – finansowego harmonogramu realizacji robót na całość zadania, na podstawie wykazu scalonych elementów prac, o którym mowa w pkt. 2, z uwzględnieniem technologicznej kolejności realizacji poszczególnych elementów (etapów) prac wraz z okresami przeznaczonymi na niezbędne próby, odbiory, rozruch, przeglądy, zatwierdzenia i uzgodnienia – bezpośrednio po przekazaniu **Zamawiającemu** uzgodnionego wykazu scalonych jednak nie później niż w terminie 7 dni od podpisania protokołu odbioru tego wykazu;
  - 4) sporządzenia przed rozpoczęciem wykonania robót planu Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia, uwzględniającego specyfikę obiektu i prowadzenia robót budowlanych,
  - 5) przestrzegania poleceń osób sprawujących nadzór ze strony ZAMAWIAJĄCEGO,
  - 6) przedstawienia wniosków materiałowych na materiały i urządzenia przewidziane do wbudowania celem akceptacji przez ZAMAWIAJĄCEGO,
  - 7) zawiadamiania ZAMAWIAJĄCEGO o trybie i sposobie wykonywania robót zanikających lub ulegającym zakryciu w terminie umożliwiającym ich odbiór,
  - 8) zapewnienia wszystkich odbiorów specjalistycznych i pełnej obsługi geodezyjnej,
  - 9) informowania ZAMAWIAJĄCEGO o terminach dostaw w ramach wyposażenia,
  - 10) prowadzenia robót zgodnie z przepisami bhp i p.poż. oraz do zainstalowania wszelkich niezbędnych tymczasowych urządzeń zabezpieczających, takich jak: płoty, ogrodzenie, zapory, znaki, światła ostrzegawcze oraz zapewnienie ich obsługi i działania przez cały okres trwania robót;

- 11) dbania o porządek na terenie budowy, o schludny jego wygląd na zewnątrz oraz utrzymywanie budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych, w tym nie składowanie jakichkolwiek zbędnych materiałów, odpadów, śmieci czy urządzeń prowizorycznych lub pomocniczych,
  - 12) uzyskania na własny koszt wszelkich uzgodnień i pozwoleń na wywóz nieczystości stałych i płynnych oraz bezpiecznego i prawidłowego odprowadzania wód gruntowych i opadowych z całego terenu budowy oraz miejsc związanych z prowadzeniem robót w sposób zabezpieczający roboty oraz otoczenie inwestycji przed uszkodzeniem,
  - 13) przekazania ZAMAWIAJĄCEMU dokumentacji powykonawczej (kompletu dokumentów w języku polskim, w przypadku tłumaczenia z języków obcych, opracowane przez tłumacza przysięgłego) obejmującej inwentaryzację geodezyjną, z oryginałami dzienników budowy i oświadczeniem kierownika budowy, dokumentów na potwierdzenie dopuszczenia wbudowanych materiałów do stosowania w budownictwie, protokołów badań i pomiarów w dniu zgłoszenia przedmiotu do odbioru końcowego, także instrukcje obsługi, eksploatacji i konserwacji instalacji, maszyn i urządzeń oraz linii technologicznych zamontowanych na obiekcie czy też wbudowanych w obiekt,
  - 14) uwzględnienie okoliczności prowadzenia robót na terenie czynnego obiektu, w którym prowadzone są zajęcia z dziećmi - konieczność uzgadniania terminów realizacji poszczególnych etapów robót z Zamawiającym i użytkownikami (Gimnazjum Publiczne Nr 1 i hala widowiskowo-sportowa).
  - 15) konieczność oddzielenia (*np. z płyt OSB*) stref roboczych od użytkowanych części obiektów,
  - 16) wykonanie świadectwa charakterystyki energetycznej,
  - 17) wykonanie instrukcji bezpieczeństwa pożarowego oraz wyposażenia obiektu w gaśnice i oznakowanie pożarniczymi znakami informacyjnymi zgodnie z obowiązującymi normami,
  - 18) zabezpieczenie i dozór zrealizowanego obiektu do czasu uzyskania pozwolenia na jego użytkowanie i przekazania go użytkownikowi,
  - 19) nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy,
  - 20) ochrony środowiska na terenie robót i w bezpośrednim otoczeniu,
  - 21) uporządkowania terenu budowy po zakończeniu robót,
  - 22) utrzymania przez cały czas realizacji umowy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej,
  - 23) uzyskanie prawomocnej, ostatecznej i bezwarunkowej decyzji pozwolenia na użytkowanie obiektu.
2. WYKONAWCA przyjmuje pełną odpowiedzialność cywilną za wszelkie zawnione przez siebie szkody wobec osób trzecich, które mogą powstać w związku z wykonywaniem niniejszej umowy oraz roszczenia odszkodowawcze wynikające z prawomocnych orzeczeń sądowych, łącznie z wszelkimi wynikającymi z tego tytułu kosztami, jakie mogłyby być skierowane do ZAMAWIAJĄCEGO lub pracowników i innych osób działających w imieniu ZAMAWIAJĄCEGO w związku ze szkodami i zdarzeniami spowodowanymi działaniami WYKONAWCY.
  3. WYKONAWCA zobowiązany jest do zorganizowania robót w taki sposób, aby w jak najmniejszym stopniu utrudniać ruch kołowy i pieszy mieszkańcom ulicy Świętojańskiej i przyległych terenów. Wszelkie roboty uniemożliwiające lub w znacznym stopniu utrudniające wyjazd z posesji, należy z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym uzgadniać z właścicielami nieruchomości. Bezwzględnie należy utrzymać dostęp pieszych do nieruchomości.
  4. Wszelkie kary wynikłe z naruszenia obowiązujących przepisów obciążają WYKONAWCĘ.
  5. WYKONAWCA ma obowiązek informować ZAMAWIAJĄCEGO o wszelkich zmianach statusu prawnego i formy prowadzonej działalności gospodarczej oraz swoich danych tj. o:
    - 1) zmianie siedziby lub nazwy firmy WYKONAWCY,
    - 2) zmianie osób reprezentujących firmę WYKONAWCY,
    - 3) ogłoszeniu upadłości firmy WYKONAWCY,
    - 4) wystąpieniu z wnioskiem o upadłość WYKONAWCY lub wierzyciela WYKONAWCY,
    - 5) wszczęciu postępowania restrukturyzacyjnego, w którym uczestniczy WYKONAWCA,

- 6) ogłoszeniu likwidacji firmy WYKONAWCY,
- 7) zawieszeniu działalności firmy WYKONAWCY.

§ 5.

PERSONEL WYKONAWCY

1. Wykonawca zobowiązuje się zatrudniać na podstawie umowy o pracę przez cały okres realizacji przedmiotu umowy, wykonujących bezpośrednio roboty budowlane wymienione w SIWZ przy realizacji przedmiotu zamówienia, jeżeli wykonywane przez nie czynności polegają na wykonywaniu pracy w rozumieniu przepisu art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 108 z późn. zm.)
2. WYKONAWCA zobowiązuje się przekazać ZAMAWIAJĄCEMU, w terminie 5 dni roboczych od dnia podpisania umowy, a w przypadku podwykonawstwa w terminie 5 dni od daty podpisania umowy z podwykonawcą, wykaz osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, o których mowa w ust. 1, ze wskazaniem imienia i nazwiska danej osoby, wykonywanych czynności oraz wymiaru czasu pracy.
3. WYKONAWCA przekaze ZAMAWIAJĄCEMU oświadczenia osób, którym zostanie powierzone kierownictwo, nadzór i kontrola techniczna robót budowlanych objętych przedmiotem umowy, o przyjęciu obowiązków wynikających z przepisów Prawa budowlanego oraz wpisanie danych tych osób do dziennika budowy, w terminie 10 dni od zawarcia niniejszej umowy
4. W przypadku konieczności zmiany – w okresie trwania umowy – osób, o których mowa w ust. 1 Wykonawca zobowiązany jest do przekazania Zamawiającemu uaktualnionego wykazu osób, o którym mowa w ust. 2. Obowiązek ten Wykonawca zrealizuje w terminie 5 dni roboczych od dnia dokonania przedmiotowej zmiany.
5. Na każdym etapie realizacji umowy Zamawiający ma prawo wezwać Wykonawcę do przedstawienia dokumentów potwierdzających zatrudnienie osób, o których mowa w ust. 1. Wykonawca ma obowiązek niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni roboczych od przesłania wezwania, przedstawić żądane dokumenty.

§ 6.

OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO

1. ZAMAWIAJĄCY zobowiązany jest do:
  - 1) przekazania WYKONAWCY terenu budowy,
  - 2) zapewnienia nadzoru inwestorskiego,
  - 3) sprawdzenia ilości oraz jakości robót podlegających zakryciu oraz przeprowadzenia odbiorów częściowych i końcowego odbioru inwestycji,
  - 4) zapłacenia WYKONAWCY wynagrodzenia za wykonany i odebrany przedmiot umowy.

§ 7.

PLAC BUDOWY

1. ZAMAWIAJĄCY przekaze protokolemnie WYKONAWCY plac budowy wraz ze znajdującymi się na nim obiektami budowlanymi.
2. Z chwilą przekazania placu budowy, na WYKONAWCĘ przechodzi ciężar i ryzyko związane z utrzymaniem placu budowy. W szczególności na WYKONAWCĘ ciąży obowiązek dozoru nad terenem oraz zabezpieczenia budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym zwłaszcza w zakresie BHP, ppoż., sanitarnymi, ochrony i pielęgnacji istniejącej zieleni. Plac budowy nie może być używany przez WYKONAWCĘ dla celów innych niż realizacja niniejszej umowy.
3. WYKONAWCA doprowadzi wodę, energię elektryczną na teren budowy, stosownie do potrzeb, zamontuje na własny koszt liczniki zużycia wody i energii elektrycznej oraz będzie ponosił koszty zużycia wody i energii w okresie realizacji robót, stosownie do potrzeb.
4. WYKONAWCA wykona, a po zakończeniu robót zdemontuje zaplecze budowy, jak również będzie ponosił koszty utrzymania oraz konserwacji wszelkich urządzeń i obiektów tymczasowych, dróg dojazdowych i montażowych, na zorganizowanym przez siebie terenie budowy.

§ 8.

ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

1. Ustala się zabezpieczenie należytego wykonania umowy w wysokości 5% ustalonego w umowie wynagrodzenia brutto, określonego w § 2 ust.1, w pieniądzu, lub poręczeniach bankowych lub poręczeniach spółdzielczej kasy oszczędnościowo – kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym, w gwarancjach bankowych, gwarancjach ubezpieczeniowych. ZAMAWIAJĄCY nie wyraża zgody na wniesienie zabezpieczenia w wekslach z poręczeniem wekslowym banku, przez ustanowienie zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego oraz przez ustanowienie zastawu rejestrowego, na zasadach określonych w odrębnych przepisach. Dokument wniesiony w formie gwarancji bankowej/ubezpieczeniowej powinien zawierać klauzulę o gwarantowaniu wypłaty należności w sposób nieodwołalny, bezwarunkowy i na pierwsze żądanie.
2. WYKONAWCA jest obowiązany wnieść pełną kwotę zabezpieczenia (słownie: .....)
3. Jeżeli okres na jaki ma zostać wniesione zabezpieczenie przekracza 5 lat, wykonawca który wniósł zabezpieczenie w innej formie niż pieniężna na okres nie krótszy niż 5 lat, zobowiązuje się do przedłużenia zabezpieczenia lub wniesienia nowego na kolejne okresy najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
4. W przypadku nieprzedłużenia lub niewniesienia nowego zabezpieczenia najpóźniej na 30 dni przed upływem terminu ważności dotychczasowego zabezpieczenia wniesionego w innej formie niż w pieniądzu, zamawiający zmienia formę na zabezpieczenie w pieniądzu, poprzez wypłatę kwoty z dotychczasowego zabezpieczenia
5. Wypłata o której mowa w ust. 4 nastąpi nie później niż w ostatnim dniu ważności dotychczasowego zabezpieczenia.
6. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy podlega zwrotowi na rzecz WYKONAWCY:
  - a. 70% - w ciągu 30 dni od dnia wykonania zamówienia i uznania przez ZAMAWIAJĄCEGO za należyte wykonane, a potwierdzone protokołem końcowego odbioru robót,
  - b. pozostała kwota zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie okresu rękojmi za wady.
7. Zwrot zabezpieczenia należytego wykonania umowy nastąpi na pisemny wniosek WYKONAWCY.
8. Jeżeli zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesiono w pieniądzu, ZAMAWIAJĄCY zwraca je wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek WYKONAWCY.
9. W przypadku opóźnienia w zakończeniu realizacji przedmiotu niniejszej umowy w stosunku do umownego terminu, WYKONAWCA zobowiązany jest przedłużyć o stosowny okres termin ważności zabezpieczenia i złożyć je ZAMAWIAJĄCEMU pod rygorem wstrzymania zapłaty wynagrodzenia albo możliwości sfinansowania brakującej kwoty zabezpieczenia z należnego WYKONAWCY wynagrodzenia poprzez jego potrącenie (wyboru dokonuje ZAMAWIAJĄCY).
10. W przypadku nie wywiązania się przez WYKONAWCĘ z zobowiązania należytego wykonania umowy, kwota zabezpieczenia tego zobowiązania pozostaje do dyspozycji ZAMAWIAJĄCEGO.

§ 9.

PODWYKONAWCY

1. Przedmiot umowy WYKONAWCA wykona samodzielnie, bądź z pomocą podwykonawców, zgodnie z ofertą przetargową.
2. WYKONAWCA, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane, zamierzający zawrzeć umowę o roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji zamówienia publicznego na roboty budowlane do przedłożenia ZAMAWIAJĄCEMU za pośrednictwem inspektora nadzoru inwestorskiego, projektu umowy lub projektu zmian tej umowy wraz z wyceną kosztorysową zakresu robót, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę WYKONAWCY na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy lub projektem zmian tej umowy.
3. Umowa z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą powinna stanowić w szczególności, iż:

- 1) termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia WYKONAWCY, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury VAT lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
  - 2) przedmiotem Umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą pomiędzy ZAMAWIAJĄCYM a WYKONAWCĄ,
  - 3) wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy ZAMAWIAJĄCYM a WYKONAWCĄ i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w Dokumentacji projektowej, STWiOR, SIWZ oraz standardom deklarowanym w Ofercie WYKONAWCY,
  - 4) okres odpowiedzialności Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy za Wady przedmiotu Umowy o podwykonawstwo, nie będzie krótszy od okresu odpowiedzialności za Wady przedmiotu Umowy WYKONAWCY wobec ZAMAWIAJĄCEGO,
  - 5) Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca są zobowiązani do przedstawiania ZAMAWIAJĄCEMU na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji Umowy o podwykonawstwo.
4. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
- 1) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od WYKONAWCY lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez ZAMAWIAJĄCEGO wynagrodzenia WYKONAWCY lub odpowiednio od zapłaty przez WYKONAWCĘ wynagrodzenia Podwykonawcy;
  - 2) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez WYKONAWCĘ Podwykonawcy, od zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy WYKONAWCY przez ZAMAWIAJĄCEGO.
5. ZAMAWIAJĄCY w terminie 7 dni od dnia otrzymania projektu umowy, zgłasza w formie pisemnej zastrzeżenia do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub projektu zmian tej umowy. Niezgłoszenie zastrzeżeń w określonym terminie uważa się za akceptację umowy lub zmian tej umowy przez ZAMAWIAJĄCEGO.
  6. WYKONAWCA, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada ZAMAWIAJĄCEMU za pośrednictwem inspektora nadzoru inwestorskiego poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane oraz jej zmian, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
  7. ZAMAWIAJĄCY w terminie 7 dni zgłasza w formie pisemnej sprzeciw do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane lub zmian tej umowy. Niezgłoszenie sprzeciwu w określonym terminie uważa się za akceptację umowy lub zmian tej umowy przez ZAMAWIAJĄCEGO.
  8. WYKONAWCA, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada ZAMAWIAJĄCEMU za pośrednictwem Inspektora nadzoru inwestorskiego poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy, usługi oraz jej zmiany, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy w sprawie zamówienia publicznego. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50 000 zł brutto.
  9. Termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 30 dni od doręczenia WYKONAWCY, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.
  10. WYKONAWCA zobowiązany jest przed datą wymagalności płatności wynagrodzenia należnego na jego rzecz od ZAMAWIAJĄCEGO, przedstawić ZAMAWIAJĄCEMU oświadczenie Podwykonawców o otrzymaniu całego wynagrodzenia za wykonane roboty budowlane i że z tego tytułu Podwykonawcy nie będą zgłaszać żadnych roszczeń.

11. ZAMAWIAJĄCY dokonuje bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez ZAMAWIAJĄCEGO umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną ZAMAWIAJĄCEMU umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez WYKONAWCĘ, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane.
12. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 11 dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez ZAMAWIAJĄCEGO umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu ZAMAWIAJĄCEMU poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
13. Bezpośrednia zapłata o której mowa w ust. 11 obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy.
14. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty ZAMAWIAJĄCY umożliwi WYKONAWCY zgłoszenie w formie pisemnej uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 11 w terminie nie krótszym niż 7 dni od doręczenia informacji o zgłaszaniu uwag.
15. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust.14, w terminie wskazanym przez ZAMAWIAJĄCEGO, ZAMAWIAJĄCY może:
  - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli WYKONAWCA wykaże niezasadność takiej zapłaty albo,
  - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku zaistnienia zasadniczej wątpliwości ZAMAWIAJĄCEGO co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
  - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
16. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 11, ZAMAWIAJĄCY potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego WYKONAWCY.
17. Powierzenie wykonania części zamówienia podwykonawcom nie zwalnia WYKONAWCY z odpowiedzialności za należyte wykonanie tego zamówienia.
18. ZAMAWIAJĄCY żąda, aby przed przystąpieniem do wykonania zamówienia wykonawca, o ile są już znane, podał nazwy albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych w takie roboty budowlane lub usługi. WYKONAWCA zawiadamia zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazuje informacje na temat nowych podwykonawców, którym w późniejszym okresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.

§ 10.

ODBIÓR PRZEDMIOTU UMOWY

I. ODBIÓR CZĘŚCIOWY ROBÓT

1. Wszelkie odbiory częściowe dokonywane są w przypadkach przewidzianych w umowie. Dokonanie odbiorów częściowych wymaga w każdym przypadku obecności przedstawiciela lub przedstawicieli ZAMAWIAJĄCEGO, kierownika budowy, kierownika robót i branżowego inspektora nadzoru oraz podpisania przez przedstawiciela lub przedstawicieli ZAMAWIAJĄCEGO i branżowego inspektora nadzoru protokołu odbioru.
2. ZAMAWIAJĄCY wyznaczy datę i rozpocznie czynności odbioru częściowego robót stanowiących przedmiot umowy w terminie 3 dni roboczych od daty zawiadomienia go na piśmie przez WYKONAWCĘ robót o osiągnięciu gotowości do odbioru. Zakończenie czynności odbioru powinno nastąpić w terminie 7 dni roboczych od daty rozpoczęcia odbioru.
3. WYKONAWCA przedłoży ZAMAWIAJĄCEMU do wglądu podczas czynności odbiorczych następujące dokumenty pozwalające na ocenę prawidłowości wykonania prac:
  - 1) protokoły odbiorów technicznych,

- 2) komplet dokumentów potwierdzających dopuszczenie do obrotu na wbudowane materiały i urządzenia (atesty, certyfikaty, deklaracje zgodności, protokoły badań itp.).
4. WYKONAWCA zgłasza do odbioru tylko elementy robót zakończone w całości.
5. W przypadku robót zanikających oraz robót ulegających zakryciu kierownik budowy powiadamia o terminie ich wykonania inspektora nadzoru inwestorskiego. Inspektor dokona sprawdzenia w terminie 3 dni roboczych od dnia powiadomienia przez WYKONAWCĘ. Wykonanie tych robót stwierdza się wpisem w dziennik budowy. Jeżeli WYKONAWCA nie poinformuje o tych faktach, jest zobowiązany na żądanie inspektora nadzoru odkryć roboty lub wykonać otwory niezbędne do zbadania robot, a następnie przywrócić roboty do stanu poprzedniego.
6. ZAMAWIAJĄCY i jego nadzór inwestorski mają prawo, odmówić odbioru części lub całości robót wykonanych niezgodnie z wymogami technicznymi lub umową. Powstałe z tego powodu koszty ponosi w pełni WYKONAWCA, niezależnie od kar umownych.

II. ODBIÓR KOŃCOWY ROBÓT

1. Odbiór przedmiotu umowy nastąpi komisyjnie protokołem po całkowitym wykonaniu prac objętych umową. Komisja do odbioru końcowego przedmiotu umowy będzie się składać z przedstawicieli ZAMAWIAJĄCEGO, przy uczestnictwie kierownika budowy, kierowników robót i inspektorów nadzoru budowlanego.
2. ZAMAWIAJĄCY wyznaczy datę i rozpocznie czynności odbioru robót stanowiących przedmiot umowy w ciągu 14 dni od daty zawiadomienia go na piśmie przez WYKONAWCĘ o osiągnięciu gotowości do odbioru, potwierdzonej przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Zakończenie czynności odbioru powinno nastąpić w ciągu 14 dni roboczych od daty rozpoczęcia odbioru.
3. WYKONAWCA przedłoży ZAMAWIAJĄCEMU w dniu zgłoszenia gotowości do odbioru końcowego robót następujące dokumenty pozwalające na ocenę prawidłowości wykonania przedmiotu umowy:
  - 1) dziennik budowy,
  - 2) protokoły odbiorów technicznych w 2 egz.,
  - 3) komplet dokumentów potwierdzających dopuszczenie do obrotu i stosowania na wbudowane materiały i urządzenia (atesty, certyfikaty, deklaracje zgodności, itp.),
  - 4) inwentaryzacje geodezyjną powykonawczą w 2 egz.,
  - 5) instrukcje obsługi urządzeń, DTR (dokumentacji techniczno rozruchowej), gwarancji na urządzenia i sprzęt, warunki konserwacji,
  - 6) dokumentację powykonawczą ze wszystkimi zmianami dokonanymi w toku realizacji, potwierdzonymi przez kierownika budowy w 2 egz.
4. Odbiór przedmiotu umowy nastąpi w obecności WYKONAWCY w siedzibie ZAMAWIAJĄCEGO protokolarnie. Protokół sporządzony z czynności odbioru powinien zawierać wszelkie ustalenia dokonane w toku odbioru oraz terminy wyznaczone na usunięcie stwierdzonych przy odbiorze wad i usterek.
5. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego robót zostaną stwierdzone wady, to ZAMAWIAJĄCEMU przysługują następujące uprawnienia:
  - 1) jeżeli wady nadają się do usunięcia, może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad,
  - 2) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia to:
    - a) jeżeli umożliwiają one użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem, ZAMAWIAJĄCY może obniżyć odpowiednio wynagrodzenie WYKONAWCY,
    - b) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie zgodnie z przeznaczeniem ZAMAWIAJĄCY może żądać wykonania przedmiotu umowy po raz drugi.
6. WYKONAWCA zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia ZAMAWIAJĄCEGO o usunięciu wad oraz do zaproponowania nowego terminu odbioru robót zakwestionowanych uprzednio jako wadliwych. Usunięcie wad powinno być stwierdzone protokolarnie.
7. Po protokolarnym stwierdzeniu usunięcia wad i usterek stwierdzonych przy odbiorze i przyjęciu ich przez ZAMAWIAJĄCEGO jako należycie wykonanych rozpoczynają swój bieg terminy gwarancji i rękojmi.
8. ZAMAWIAJĄCY wyznacza ostateczny termin pogwarancyjnego odbioru robót po upływie terminu gwarancji ustalonego w umowie.

§ 11.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY PRZEZ ZAMAWIAJĄCEGO

1. ZAMAWIAJĄCY może odstąpić od umowy, jeżeli poweźmie wiadomość o tym, że :
  - 1) WYKONAWCA został postawiony w stan likwidacji lub upadłości jeżeli podstawy do odstąpienia zaistniały przed ogłoszeniem upadłości,
  - 2) został wydany nakaz zajęcia wierzytelności wynikającej z niniejszej umowy na łączną kwotę przekraczająca 5 % wartości wynagrodzenia WYKONAWCY,
  - 3) WYKONAWCA przystąpił do rozwiązania firmy.
2. Odstąpienie od umowy przez ZAMAWIAJĄCEGO może nastąpić również, jeżeli WYKONAWCA:
  - 1) bez uzasadnionego powodu nie przystąpił do robót w terminie 7 dni od chwili wprowadzenia na budowę,
  - 2) przerwał realizację umowy (robót) z przyczyn od niego zależnych tj. w sposób nieprzerwany nie realizuje jej przez 14 kolejnych dni,
  - 3) pomimo uprzednich pisemnych, dwukrotnych zastrzeżeń ze strony ZAMAWIAJĄCEGO nie wykonuje robót zgodnie z umową lub w rażący sposób zaniedbuje zobowiązania umowne,
  - 4) dopuszcza się nieuzasadnionego opóźnienia w realizacji robót przekraczającego 20 dni kalendarzowych.
  - 5) wykona przedmiot umowy z wadami uniemożliwiającymi użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem.
3. W przypadkach wymienionych w ust. 1 i 2 oraz w przypadkach wykonywania umowy w sposób wadliwy albo sprzeczny z umową ZAMAWIAJĄCY wzywa WYKONAWCĘ do zmiany sposobu wykonania wyznaczając mu w tym celu odpowiedni termin. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu ZAMAWIAJĄCY może powierzyć poprawienie lub dalsze wykonanie robót innej osobie na koszt i niebezpieczeństwo Wykonawcy .
4. W przypadku odstąpienia przez ZAMAWIAJĄCEGO od umowy, ZAMAWIAJĄCY winien ustalić wartość zrealizowanych przez WYKONAWCĘ robót, a także wartość nieużytych i pozostawionych na budowie materiałów, zaplecza budowy i budowli tymczasowych. W tym celu będzie współpracował z WYKONAWCĄ.
5. ZAMAWIAJĄCEMU przysługuje prawo odstąpienia od umowy, gdy wystąpi konieczność w ilości większej niż dziesięciokrotnego dokonywania bezpośredniej zapłaty podwykonawcy lub dalszemu podwykonawcy, który zawarł przedłożoną ZAMAWIAJĄCEMU umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną ZAMAWIAJĄCEMU umowę na podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy i usługi, lub w przypadku konieczności dokonania bezpośrednich zapłat na sumę większą niż 5% wartości umowy.
6. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, ZAMAWIAJĄCY może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.
7. Prawo odstąpienia od umowy, w którym mowa w ust. 1-2 i 5 przysługuje ZAMAWIAJĄCEMU w ciągu 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o zdarzeniu uprawniającym do odstąpienia, a w przypadku gdy umowa wymaga wezwania WYKONAWCY do określonego działania, w ciągu 30 dni od doręczenia tego wezwania WYKONAWCY.
8. ZAMAWIAJĄCY może rozwiązać umowę, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
  - 1) zmiana umowy została dokonana z naruszeniem § 13 umowy.
  - 2) wykonawca w chwili zawarcia umowy podlegał wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 24 ust. 1;

- 3) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciąży na nim na mocy Traktatów, dyrektywy 2014/24/UE i dyrektywy 2014/25/UE, z uwagi na to, że zamawiający udzielił zamówienia z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej.
9. Odstąpienie od umowy powinno zawierać uzasadnienie i powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 12.

ODSTĄPIENIE OD UMOWY PRZEZ WYKONAWCĘ

1. WYKONAWCA może odstąpić od umowy, jeżeli ZAMAWIAJĄCY nie wykonuje umowy, w szczególności gdy:
  - 1) utrudnia i odmawia bez uzasadnienia zatwierdzenia protokołu ustaleń stanu i wartości robót,
  - 2) zawiadamia WYKONAWCĘ, że w wyniku nieprzewidzianych okoliczności nie będzie mógł pokryć zobowiązania,
  - 3) prawo odstąpienia od umowy, w którym mowa w pkt 1 i 2 przysługuje WYKONAWCY w ciągu 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o zdarzeniu uprawniającym do odstąpienia. W wymienionych wyżej przypadkach WYKONAWCA będzie miał prawo do zakończenia swoich robót przy realizacji umowy w terminie 14 dni po zawiadomieniu pisemnym ZAMAWIAJĄCEGO.
2. Odstąpienie od umowy należy uzasadnić pisemnie. Jest ono dopiero wtedy skuteczne, jeżeli WYKONAWCA wyznaczył ZAMAWIAJĄCEMU 14 dniowy termin do wypełnienia postanowień umowy i poinformował go, że po bezskutecznym upływie tego terminu odstąpi od umowy.
3. Po upływie 14 dni od wspomnianego zawiadomienia, WYKONAWCA powinien możliwie najszybciej usunąć z placu budowy wszystkie urządzenia zaplecza, które były przez niego dostarczone.

§ 13.

DOPUSZCZALNE ZMIANY WARUNKÓW UMOWY

1. ZAMAWIAJĄCY dopuszcza możliwość dokonania zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty w formie aneksu, zgodnie z art.144 ust. 1 pkt 1 ustawy prawa zamówień publicznych i określa warunki takiej zmiany tj.:
  - 1) Dopuszcza się możliwość zmiany terminu w wykonaniu przedmiotu umowy w przypadku:
    - a) winy ZAMAWIAJĄCEGO,
    - b) jeżeli zmiana terminów realizacji umowy jest konieczna z powodu działania siły wyższej tj. niezwykle i nieprzewidzianych okoliczności niezależnych od strony, która się na nie powołuje i których konsekwencji mimo zachowania należytej staranności nie można było przewidzieć przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Pod pojęciem siły wyższej na potrzeby niniejszego warunku rozumieć należy zdarzenie zewnętrzne:

- o charakterze niezależnym od stron,
- którego nie można było przewidzieć na etapie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- którego nie można uniknąć, ani któremu strony nie mogły zapobiec przy zachowaniu należytej staranności,
- którego nie można przypisać drugiej stronie.

Za siłę wyższą warunkującą zmianę umowy uważać się będzie w szczególności:

- powódź, pożar,
- wichury, obfite opady atmosferyczne, ekstremalny upał lub mróz, nietypowe dla obszaru, na którym realizowany jest przedmiot umowy, szczególnie w dłuższym okresie,
- inne zdarzenia związane z działaniem sił natury, nietypowe dla tego obszaru.

Za siłę wyższą warunkującą zmianę umowy uważać się będzie również:

- zamieszki, strajki, ataki terrorystyczne, działania wojenne,

- nagłe i długotrwałe przerwy w dostawie energii elektrycznej,
- promieniowanie lub skażenia,
- nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu urządzeń technicznych powodujące przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości, bez których zrealizowanie założonego pierwotnie celu umowy stało się niemożliwe,
- wystąpienie na obszarze, na którym realizowany jest przedmiot umowy zakażeń lub zachorowań na choroby zakaźne lub innych zjawisk związanych ze zdrowiem w liczbie większej niż zwykle albo wystąpienie zakażeń lub chorób zakaźnych dotychczas niewystępujących.

- c) pozyskania koniecznych dodatkowych uzgodnień lub uzyskania dodatkowych decyzji (np.: uzgodnienia ewentualnych projektów zamiennych, uzyskanie decyzji pozwolenia na wycinkę drzew w przypadku wystąpienia kolizji z drzewami nieujętych w projekcie budowlanym itp.)
  - d) działania osób trzecich (np. protestów społecznych mieszkańców), które to działania uniemożliwią wykonanie lub kontynuowanie prac,
  - e) wystąpienia zdarzeń, na które podmioty uczestniczące w realizacji zadania inwestycyjnego nie mają wpływu, takich jak zmiana warunków atmosferycznych uniemożliwiająca zachowanie technologii robót czy kontynuację prac, zdarzenia o charakterze katastrof,
  - f) wystąpieniem niesprzyjających warunków pogodowych, które uniemożliwiają prowadzenie robót zgodnie ze sztuką budowlaną, to jest gdy:
    - opady śniegu lub deszczu wynoszą odpowiednio powyżej 60 mm i 20 mm na dzień, przez co najmniej 3 kolejne dni, w obu wypadkach wg danych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.
  - g) wstrzymaniem prac wynikających z konieczności usunięcia wad ukrytych dokumentacji projektowej, wprowadzenia zmian w stosunku do dokumentacji projektowej w zakresie wykonania robót zamiennych niewykraczających poza zakres przedmiotu zamówienia, na uzasadniony wniosek Wykonawcy, Zamawiającego lub Projektanta, w sytuacji konieczności zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych, usprawnienia procesu budowy i uzyskania założonego efektu użytkowego i pod warunkiem, że zmiana ta będzie korzystna dla Zamawiającego,
- 2) ZAMAWIAJĄCY dopuszcza zmianę osób odpowiedzialnych za wykonanie zamówienia w tym kierownika budowy i kierowników robót pod warunkiem posiadania przez nowego kierownika wymaganych przez ZAMAWIAJĄCEGO uprawnień oraz doświadczenia zawodowego nie mniejszego niż wskazane w ofercie Wykonawcy, pod warunkiem, że wystąpią następujące przypadki:
- a) śmierć, choroba lub inne zdarzenie losowe, utrata uprawnień,
  - b) nie wywiązywanie się osób odpowiedzialnych ze swoich obowiązków:
    - nie wykonywanie uzasadnionych poleceń Inspektora nadzoru,
    - trzykrotny nieuzasadniony brak kierownika budowy na budowie,
    - tolerowanie przez kierownika budowy: bałaganu na budowie, nie przestrzeganie przez pracowników przepisów BHP itp.
  - c) rezygnacja tych osób z wykonywania swoich obowiązków.
- Zmiana kierownika budowy lub robót, nie wymaga aneksu do umowy.
- 3) Dopuszcza się zmianę lub rezygnację z Podwykonawcy w trakcie realizacji umowy w przypadku, jeżeli zmiana albo rezygnacja z podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby powoływał się, na zasadach określonych w art. 22a ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w celu wykazania spełnienia warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest zobowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż podwykonawca, na którego zasoby powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

- 4) Dopuszcza się zmiany dla Podwykonawców w trakcie realizacji umowy, którzy nie spełniali warunków udziału w postępowaniu, na które zasoby WYKONAWCA się nie powoływał na zasadach określonych w art. 22a ust.1 Prawo zamówień publicznych, w zakresie:
    - a) rezygnacji z Podwykonawcy,
    - b) zmiany Podwykonawcy,
    - c) wskazania innego zakresu wykonania zamówienia przy pomocy podwykonawstwa z zastrzeżeniem, że zmiana ta nie będzie mogła dotyczyć części zamówienia, wskazanych przez ZAMAWIAJĄCEGO do osobistego wykonania przez WYKONAWCĘ,
    - d) wskazania Podwykonawcy w przypadku, gdy oferta WYKONAWCY realizującego roboty budowlane nie zawierała takiego wskazania.
  - 5) Dopuszcza się zmiany dalszych Podwykonawców w zakresie pkt. 4 lit. a, b i c rezygnacji z dalszego Podwykonawcy, zmiany dalszego Podwykonawcy, wskazania innego zakresu wykonania zamówienia przy pomocy dalszego Podwykonawcy.
  - 6) Zmiany określone w pkt 3-5 muszą spełniać wymagania określone w § 9 niniejszej umowy.
  - 7) Dopuszcza się zmianę formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy na pisemny wniosek WYKONAWCY.
  - 8) Dopuszcza się możliwość:
    - a) zmiany zastosowanej technologii wykonania na lepszą, pozwalającą na zaoszczędzenie kosztów realizacji przedmiotu umowy lub kosztów eksploatacji, po zaakceptowaniu przez osoby pełniące nadzór autorski, nadzór inwestorski i ZAMAWIAJĄCEGO.
    - b) zmiany parametrów materiałów, urządzeń lub wyposażenia, wynikających z niedostępności danych produktów na rynku, na nie gorsze niż zaprojektowane, po zaakceptowaniu przez osoby pełniące nadzór autorski, nadzór inwestorski i ZAMAWIAJĄCEGO.
    - c) zaistnienia konieczności zrealizowania projektu przy zastosowaniu innych rozwiązań technicznych (technologicznych) niż wskazanych w dokumentacji, w sytuacji, gdy zastosowanie przewidzianych rozwiązań groziło niewykonaniem lub wadliwym wykonaniem przedmiotu umowy.
  - 9) Zmiany, o których mowa w pkt 8 lit. a-c są możliwe, jeżeli konieczność ich wprowadzenia będzie wynikała ze stosownego protokołu konieczności. Dopuszcza się w uzasadnionych wypadkach zmianę wynagrodzenia ryczałtowego określonego w zawartej umowie. Stosowny aneks do umowy będzie w takiej sytuacji określał roboty zaniechane i roboty zamienne, a także ewentualną zmianę wynagrodzenia ryczałtowego,
  - 10) Dopuszcza się dokonywania innych zmian w zawartej Umowie w przypadku, gdy konieczność zmian wynika ze zmiany powszechnie obowiązujących przepisów prawa, prawomocnych orzeczeń lub ostatecznych aktów administracyjnych właściwych organów – w takim zakresie, w jakim będzie to niezbędne w celu dostosowania Umowy do zaistniałego stanu prawnego lub faktycznego.
  - 11) Dopuszcza się możliwość zmiany nr rachunku WYKONAWCY, o którym mowa w § 2 ust. 5
2. Na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych, ZAMAWIAJĄCY przewiduje możliwość zmiany zawartej umowy w następujących sytuacjach:
- 1) zmiany dotyczą realizacji dodatkowych dostaw, usług lub robót budowlanych, nieobjętych zamówieniem podstawowym, o ile stały się niezbędne i zostały spełnione łącznie następujące warunki:
    - a) zmiana wykonawcy nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamienności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach zamówienia podstawowego,
    - b) zmiana wykonawcy spowodowałaby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego,

- c) wartość każdej kolejnej zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie lub umowie ramowej;
  - 2) zostały spełnione łącznie następujące warunki:
    - a) konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć,
    - b) wartość zmiany nie przekracza 50% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie
  - 3) wykonawcę, któremu zamawiający udzielił zamówienia, ma zastąpić nowy wykonawca:
    - a) na podstawie postanowień umownych,
    - b) w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego wykonawcy lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu, nie zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia oraz nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy,
    - c) w wyniku przejścia przez zamawiającego zobowiązań wykonawcy względem jego podwykonawców;
  - 4) zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne; za niedopuszczalne i istotne zmiany umowy zamawiający uważa:
    - a) zmianę ogólnego charakteru umowy, w stosunku do charakteru umowy w pierwotnym brzmieniu;
    - b) zmianę, która nie zmienia ogólnego charakteru umowy i zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:
      - zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były postawione w postępowaniu o udzielenie zamówienia, to w tym postępowaniu wzięliby lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy lub przyjęto by oferty innej treści,
      - zmiana narusza równowagę ekonomiczną umowy na korzyść wykonawcy w sposób nieprzewidziany pierwotnie w umowie,
      - zmiana znacznie rozszerza lub zmniejsza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy,
      - polega na zastąpieniu wykonawcy, któremu zamawiający udzielił zamówienia, nowym wykonawcą, w przypadkach innych niż wymienione w ust. 2 pkt 3 umowy
  - 5) łączna wartość zmian jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Prawo zamówień publicznych i jest mniejsza od 10% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie w przypadku zamówień na usługi lub dostawy albo, w przypadku zamówień na roboty budowlane – jest mniejsza od 15% wartości zamówienia określonej pierwotnie w umowie.
- 3. Dopuszcza się zmianę wynagrodzenia brutto w przypadku zmiany:
  - 1) stawki podatku od towarów i usług,
  - 2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
  - 3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne - jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez wykonawcę.
- 4. Zmiany, o których mowa w ust. 1 oraz w ust. 2 pkt 2 i 5 umowy nie mogą prowadzić do zmiany charakteru umowy.
- 5. Postanowienia umowne zmienione z naruszeniem ust. 1-3 podlegają unieważnieniu. Na miejsce unieważnionych postanowień umowy wchodzi postanowienia umowne w pierwotnym brzmieniu.

§ 14. UBEZPIECZENIA

- 1. WYKONAWCA ponosi pełną odpowiedzialność za ewentualne szkody wyrządzone podczas prowadzenia robót budowlanych.
- 2. Celem wyłączenia odpowiedzialności materialnej ZAMAWIAJĄCEGO lub WYKONAWCY z tytułu szkód powstałych w związku z zaistnieniem określonych zdarzeń losowych

i odpowiedzialności cywilnej w czasie realizacji robót, WYKONAWCA zawrze odpowiednie umowy ubezpieczenia.

3. Ubezpieczeniu podlegają w szczególności:
  - 1) roboty, obiekty, budowle, urządzenia, mienie ruchome związane z prowadzeniem robót od ognia, huraganu, powodzi i innych zdarzeń losowych,
  - 2) odpowiedzialność cywilna za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków dotyczące pracowników i osób trzecich powstałe w związku z prowadzonymi robotami, w tym także ruchem pojazdów mechanicznych.
4. Koszty ubezpieczenia ponosi WYKONAWCA. WYKONAWCA wraz z podpisaniem niniejszej umowy winien przedłożyć ZAMAWIAJĄCEMU polisę ubezpieczeniową, dotyczącą ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w pełnym zakresie, wraz z potwierdzeniem jej opłacenia.
5. Jeżeli WYKONAWCA nie dopełni obowiązku ubezpieczenia ZAMAWIAJĄCY może dokonać ubezpieczenia i opłacić wymagane składki, a następnie potrącić poniesione koszty ubezpieczenia z należnego WYKONAWCY wynagrodzenia.
6. WYKONAWCA zobowiązany jest do przedstawienia na każde żądanie ZAMAWIAJĄCEGO polisy ubezpieczeniowej oraz dowodów opłacania składek.
7. Zamawiający wymaga by Wykonawca posiadał polisę ubezpieczeniową na kwotę nie niższą niż 20 mln zł.

§ 15.

KARY UMOWNE

1. Strony ustalają odpowiedzialność za nie wykonanie lub nienależyte wykonanie umowy w formie kar umownych w następujących wypadkach i wysokościach:
  - 1) WYKONAWCA zapłaci ZAMAWIAJĄCEMU karę umowną:
    - a) za odstąpienie od umowy przez którąkolwiek ze stron z przyczyn nieleżących po stronie ZAMAWIAJĄCEGO w wysokości 10% łącznego wynagrodzenia brutto określonego w §2 ust. 1 niniejszej umowy,
    - b) za opóźnienie w oddaniu przedmiotu umowy w wysokości 0,03 % wynagrodzenia brutto określonego w § 2 ust.1, za każdy dzień zwłoki;
    - c) za opóźnianie w usunięciu ewentualnych wad stwierdzonych przy odbiorze przedmiotu umowy w wysokości 0,02 % wynagrodzenia brutto określonego w § 2 ust.1, za każdy dzień zwłoki liczony od dnia wyznaczonego na usunięcie wad.
    - d) za opóźnienie w usunięciu ewentualnych wad przedmiotu umowy w wysokości 0,01 % wynagrodzenia brutto określonego w § 2 ust. 1, za każdy dzień zwłoki liczony po dniu wyznaczonym na usunięcie wad,
    - e) za brak zapewnienia stałego prowadzenia budowy przez kierownika budowy w wysokości 0,01 % wynagrodzenia brutto określonego w § 2 ust. 1, za każdy dzień braku nadzoru kierownika budowy,
    - f) za brak zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w wysokości 0,05 % wynagrodzenia brutto określonego w §2 ust.1, za każde zdarzenie,
    - g) za nieprzedłożenie do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmiany w wysokości 1 % wartości tej umowy z podwykonawcą, za każde zdarzenie,
    - h) za nieprzedłożenie poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 1 % wartości tej umowy z podwykonawcą,
    - i) za brak zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty w wysokości 1 % wartości tej umowy z podwykonawcą, za każde zdarzenie.
    - j) za zatajenie przed ZAMAWIAJĄCYM faktu zatrudnienia Podwykonawcy w wysokości 0,05 % wynagrodzenia brutto określonego w §2 ust. 1, za każde zdarzenie,
    - k) niedopełnienia wymogu zatrudnienia osób, o których mowa w § 5 ust. 1 umowy na podstawie stosunku pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974r. – Kodeks pracy, w wysokości 500 zł, za każdą osobę, chyba, że wykonawca wykaże, że nie

zostały spełnione przesłanki do zatrudnienia tej osoby na podstawie stosunku pracy wynikającego z ustawy Kodeks Pracy,

- l) za nieprzedłożenie w terminie dokumentów, o których mowa w § 5 ust. 2-4 umowy w wysokości 1000zł, za każdy dzień zwłoki.
2. W przypadku naliczenia kar umownych WYKONAWCA wystawi fakturę na 100 % ryczałtowego wynagrodzenia umownego brutto, a ZAMAWIAJĄCY pisemnie przedstawi WYKONAWCY wyliczenie tych kar i zgodnie z tym wyliczeniem może potrącić kary umowne z wynagrodzenia WYKONAWCY. WYKONAWCA wyraża zgodę na dokonanie potrącenia przez ZAMAWIAJĄCEGO kar umownych z przysługującego mu wynagrodzenia lub zabezpieczenia należytego wykonania umowy. W przypadku braku należnego WYKONAWCY wynagrodzenia, z którego ZAMAWIAJĄCY mógłby potrącić kary umowne, WYKONAWCA jest zobowiązany do ich zapłaty w terminie 14 dni od pisemnego wezwania ZAMAWIAJĄCEGO.
3. ZAMAWIAJĄCY zapłaci WYKONAWCY karę umowną w wysokości 10 % łącznego wynagrodzenia umownego brutto określonego w § 2 ust. 1 niniejszej umowy z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn przez siebie zawinionych. Kara nie ma zastosowania z tytułu art. 649⁴ §1 Kodeksu cywilnego.
4. Strony zastrzegają sobie prawo dochodzenia odszkodowania uzupełniającego powyżej wysokości kar umownych do wysokości rzeczywiście poniesionej szkody.

§ 16.

RĘKOJMIA

1. Strony ustalają odpowiedzialność WYKONAWCY z tytułu rękojmi za wady na okres równy okresowi gwarancji, o którym mowa w § 17 umowy. Okres rękojmi ulega odpowiednio przedłużeniu o czas napraw.
2. Stwierdzone w okresie rękojmi usterki lub wady WYKONAWCA usunie na własny koszt najpóźniej w terminie 14 dni, liczonych od dnia zgłoszenia tego faktu przez Zamawiającego, faxem lub e- mailem. Zgłoszenie powinno być następnie potwierdzone przez Zamawiającego listem poleconym na adres siedziby WYKONAWCY.
3. Jeżeli WYKONAWCA nie usunie wad w żądanym przez ZAMAWIAJĄCEGO terminie, ZAMAWIAJĄCY po uprzednim zawiadomieniu WYKONAWCY może zlecić wykonanie zastępcze usunięcia wad a jego koszty będą sfinansowane z wniesionego zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
4. Jeżeli koszt usunięcia wad przekroczy wartość wniesionego zabezpieczenia, ZAMAWIAJĄCY wezwie WYKONAWCĘ do pokrycia pełnych kosztów usunięcia wad, które jest zobowiązany zwrócić ZAMAWIAJĄCEMU.
5. ZAMAWIAJĄCY jest zobowiązany do dokonania odbioru robót naprawczych w ciągu 7 dni od powiadomienia go przez WYKONAWCĘ o usunięciu wad.
6. W okresie rękojmi za wady WYKONAWCA zobowiązany jest do pisemnego zawiadomienia ZAMAWIAJĄCEGO o zaistnieniu jednej z następujących okoliczności w terminie 7 dni od jej zaistnienia:
  - 1) zmianie siedziby lub nazwy firmy WYKONAWCY,
  - 2) zmianie osób reprezentujących WYKONAWCĘ,
  - 3) ogłoszeniu upadłości WYKONAWCY,
  - 4) likwidacji firmy WYKONAWCY.

§ 17.

GWARANCJA

1. WYKONAWCA udziela gwarancji na okres ..... miesięcy liczony od dnia podpisania bez zastrzeżeń protokołu odbioru końcowego robót, a w przypadku stwierdzenia usterek, od dnia podpisania protokołu odbioru końcowego robót zawierającego potwierdzenie usunięcia usterek i gwarantuje jakościowo dobre wykonanie robót, ręcząc, że nie posiadają one wad, które pomniejszą wartość robót lub czynią nieprzydatnym do użytkowania zgodnie z jego przeznaczeniem

2. WYKONAWCA przyjmuje odpowiedzialność za wszelkie naruszenia praw i szkody wyrządzone ZAMAWIAJĄCEMU, a także osobom trzecim poprzez wadliwe wykonywanie przedmiotu umowy lub jej części.
3. WYKONAWCA jest odpowiedzialny względem ZAMAWIAJĄCEGO, jeżeli wykonany przedmiot umowy ma wady zmniejszające jego wartość lub użyteczność ze względu na cel określony w umowie lub wynikający z przeznaczenia rzeczy, albo jeżeli wykonany przedmiot umowy nie ma właściwości, które zgodnie z dokumentacją robót posiadać powinien lub został wydany w stanie niezpełnym.
4. W okresie gwarancji WYKONAWCA ma obowiązek bezpłatnego usunięcia wszelkich wad ujawnionych w robotach Wykonawcy, w terminie nie dłuższym niż 14 dni liczonych od dnia zgłoszenia tego faktu przez Zamawiającego faxem lub e-mailem. Zgłoszenie powinno być następnie potwierdzone przez Zamawiającego listem poleconym na adres siedziby WYKONAWCY.
5. W przypadku niewywiązania się Wykonawcy z obowiązku, o którym mowa w ust. 4 Zamawiający może zlecić wykonanie zastępcze, a koszty będą sfinansowane z kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy
6. W przypadku nieterminowego wywiązania się WYKONAWCY z obowiązku, o którym mowa w ust. 4, ZAMAWIAJĄCY będzie uprawniony do naliczenia kary umownej z tytułu nieusunięcia wad terminie, zgodnie z § 15 ust. 1 pkt 1 lit. d) umowy.
7. ZAMAWIAJĄCY ma prawo bez zgody WYKONAWCY przeznaczyć zabezpieczenie należytego wykonania umowy na pokrycie ewentualnych roszczeń z tytułu nieusunięcia lub nienależytego usunięcia wad w okresie gwarancji
8. Okres gwarancji ulega każdorazowo przedłużeniu o czas wystąpienia wady, czyli o czas liczony od dnia zgłoszenia wady przez ZAMAWIAJĄCEGO do dnia usunięcia wady.
9. ZAMAWIAJĄCY może dochodzić roszczeń wynikających z gwarancji także po upływie okresu gwarancji, jeżeli dokonał zgłoszenia wady przed jego upływem.
10. W razie stwierdzenia w toku czynności lub w okresie gwarancji wad nienadających się do usunięcia, ZAMAWIAJĄCY może:
  - a) jeżeli wady umożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem, obniżyć wynagrodzenie WYKONAWCY odpowiednio do utraconej wartości użytkowej, estetycznej, technicznej,
  - b) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z jego przeznaczeniem odstąpić od umowy z winy WYKONAWCY zawiadamiając o tym właściwe organy nadzoru i inspekcji.
11. ZAMAWIAJĄCY może wykonywać uprawnienia z tytułu gwarancji niezależnie od uprawnień z tytułu rękojmi za wady fizyczne przedmiotu umowy.
12. Bieg terminu, po upływie, którego wygasają uprawnienia z tytułu gwarancji rozpoczyna się w stosunku do WYKONAWCY w dniu zakończenia przez ZAMAWIAJĄCEGO czynności odbioru końcowego robót.

§ 18

SERWISOWANIE ZAINSTALOWANYCH URZĄDZEŃ

1. Jeśli w ramach robót budowlanych wykonanych zgodnie z umową zainstalowano urządzenia, instalacje, systemy itp., co do których producent/dostawca żąda odpłatnego, obligatoryjnego serwisowania przez autoryzowane jednostki, WYKONAWCA odpowiada za serwisowanie ww. elementów i ponosi jego koszty w okresie gwarancji.
2. WYKONAWCA zapewni przeprowadzanie nieodpłatnych okresowych przeglądów serwisowych zainstalowanych urządzeń, na warunkach określonych w gwarancji producenta tych urządzeń w okresie udzielonej przez siebie gwarancji.
3. WYKONAWCA zobowiązany jest odnotowywać każdorazowo z podaniem daty i potwierdzeniem, podpisem w książce eksploatacji/ lub innego zgodnego z wymaganiami producenta wynikającymi z warunków gwarancji dokumentu np. tabeli przeglądów i konserwacji/fakt wykonania przeglądu konserwacyjnego, serwisowania lub naprawy uszkodzenia.

4. W przypadku niewykonywania obowiązku, o którym mowa w ust. 1 i 2, ZAMAWIAJĄCY może zlecić wykonanie zastępcze, a koszty będą sfinansowane z kwoty zabezpieczenia należytego wykonania umowy.
5. Bieg terminu, po upływie którego wygasają wymogi przeprowadzenia serwisowania, o którym mowa w ust. 1, rozpoczyna się w stosunku do WYKONAWCY w dniu zakończenia przez ZAMAWIAJĄCEGO czynności odbioru końcowego robót.

§ 19.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zmiany i uzupełnienia warunków umowy mogą być dokonywane za zgodą umawiających się stron, w formie pisemnej pod rygorem nieważności o ile nie będzie to sprzeczne z ustawą Prawo zamówień publicznych.
2. Uzgodnienie z Zamawiającym w rozumieniu postanowień niniejszej umowy oznacza uzyskanie wyraźnej zgody przedstawiciela Zamawiającego w formie pisemnej.
3. W sprawach nieuregulowanych umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy Prawo budowlane i ustawy Prawo zamówień publicznych.
4. Wszelki spory powstałe na tle wykonywania niniejszej umowy strony poddają rozstrzygnięciu sądu powszechnego właściwego miejscowo dla siedziby ZAMAWIAJĄCEGO.
5. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, dwa egz. dla ZAMAWIAJĄCEGO i jeden dla WYKONAWCY.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA